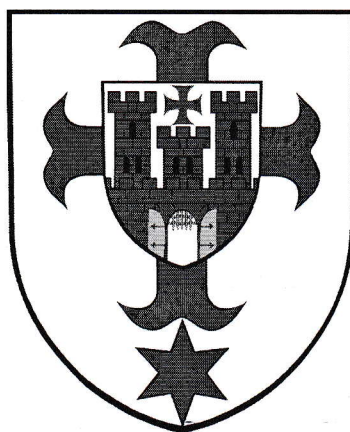

PLAN ROZWOJU OŚWIATY POWIATU KLUCZBORSKIEGO
ORAZ WSPOMAGANIA SZKÓŁ I PLACÓWEK
W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA
KOMPETENCJI KLUCZOWYCH

Doskonalenie branżowe w kontekście problemów
dla podniesienia jakości kształcenia zawodowego

1) Organ prowadzący (nazwa jednostki samorządu terytorialnego)
Powiat Kluczborski
2) Województwo / gmina / powiat
województwo: opolskie powiat: kluczborski
3) Krótka charakterystyka jednostki (liczba ludności, dochód na jednego mieszkańca, charakterystyka systemu oświaty, problemy demograficzne, uwarunkowania geograficzne itp.)
<p>Powiat Kluczborski położony jest w północnej części województwa opolskiego, na skrzyżowaniu dróg krajowych przy trasie Gliwice – Poznań oraz Opole – Łódź i zajmuje powierzchnię 852 km², co stanowi 9,05% powierzchni województwa opolskiego. Od północy graniczy z województwem łódzkim i wielkopolskim. Granicę wschodnią, południową i zachodnią stanowią powiaty województwa opolskiego: oleski, opolski i namysłowski. Powiat składa się z 4 gmin: Byczyna, Kluczbork, Wołczyn i Lasowice Wielkie. Trzy pierwsze to gminy miejsko- wiejskie, Lasowice są gminą wiejską. Obejmują one 81 obrębów ewidencyjnych (w tym trzy wiejsko- miejskie), a na ich terenie położone są 3 miasta: Kluczbork, Wołczyn i Byczyna. Siedzibą Powiatu jest Miasto Kluczbork leżący na Nizinie Śląskiej nad rzeką Stobrawą, która jest prawym dopływem Odry.</p> <p>Wskaźnik lesistości powiatu w 2012 r. wynosił 29,8 %. Na terenie powiatu funkcjonuje 5 rezerwatów przyrody, obejmujących niecałe 110 ha: cztery leśne i jeden florystyczny, częściowo występujące na obszarach objętych ochroną krajobrazową. Do form ochrony przyrody powiatu kluczborskiego należy również 51 obiektów uznanych za pomniki przyrody. Znajduje się tu także obszar Natura 2000 oraz 4 użytki ekologiczne.</p> <p>Ziemia Kluczborska jest bogata w przepiękne lasy, łąki, rzeczki i stawy jest doskonałym miejscem do uprawiania turystyki, agroturystyki i ekoturystyki. Liczne szlaki rowerowe, łączące gminy, których teren obejmuje powiat kluczborski, pozwalają na zwiedzanie zabytków i podziwianie natury. Na terenie powiatu zlokalizowany jest szlak architektury drewnianej, obejmujący 22 kościoły drewniane, wzniesione w większości w XVI w. W Ligocie Górnej, pod Kluczborkiem w 2012 roku powstał zbiornik retencyjny na rzece Stobrawa, o powierzchni 60 ha. Obecnie zbiornik jest popularnym kąpieliskiem, obiektem wędkarskim oraz miejscem odpoczynku. Na terenie powiatu znajduje się pasieka zarodowa pszczół z dworkiem ks. Jana Dzierżona, której tradycje sięgają XIX w.</p> <p>Według stanu na 31 grudnia 2019 roku liczba ludności powiatu kluczborskiego wyniosła 65 470 osób, z czego 51,3 % (33 561) stanowiły kobiety, a 48,7% (31 909) mężczyźni. W latach 2016-2019 liczba ludności spadła o 976 osób. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie Kluczborskim na koniec roku 2019 wynosiła 1475, w tym 931- 63,12 % stanowiły kobiety, natomiast 542- 36,88 % mężczyźni. Wskaźnik stopy bezrobocia w grudniu 2019 r. wyniósł 7,1%.</p> <p>Priorytety polityki oświatowej Powiatu Kluczborskiego zostały sprecyzowane i opisane w Strategii Rozwoju Powiatu Kluczborskiego na lata 2014-2022 podjętej Uchwałą Nr XLV/335/2014 Rady Powiatu w Kluczborku z dnia 25 września 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Powiatu Kluczborskiego na lata 2014-2022</p> <p>W strategii rozwoju, w obszarze edukacji zostały wyodrębnione działania obejmujące przede wszystkim potrzeby środowiska lokalnego, które niejednokrotnie pokrywają się z niektórymi założeniami polityki państwa. Powiat Kluczborski w zakresie lokalnej polityki edukacyjnej stawia przede wszystkim na:</p>

- promowanie i wspieranie dobrej jakości uczenia się w każdym wieku, w różnych formach i miejscach;
- zdobywanie w ramach kształcenia ustawicznego nowych kwalifikacji zawodowych;
- otwartość szkół na zmiany kierunków kształcenia z możliwością dostosowania do potrzeb rynku pracy;
- zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości edukacji;
- rozwój szkolnictwa zawodowego, różnorodność kierunków kształcenia;
- rozwój współpracy szkół i organu prowadzącego z pracodawcami przede wszystkim lokalnego rynku pracy;
- zmodernizowana baza lokalowa szkół.

Szkoła Powiatu Kluczborskiego:

- kształtuje kompetencje (wiedza praktyczna, kreatywność, zdolność do pracy w zespole), które pomagają uczniowi sprostać oczekiwaniom lokalnego rynku pracy i lokalnego społeczeństwa;
- rozwija kształcenie zawodowe, w tym kształcenie ustawiczne, co ułatwia zmianę zawodu i przygotowanie do odnalezienia się w nowoczesnym świecie technologicznym i społecznym;
- ulepsza warunki pracy i nauki;
- podnosi kompetencje kadry.

Wszystkie bieżące działania w obszarze edukacji nastawione są na realizację celów zawartych w strategii rozwoju powiatu z uwzględnieniem działań ukierunkowanych na tworzenie efektywnej sieci szkolnej, w ramach której produktem wyjściowym są: kompetentny absolwent szkoły, kompetentny nauczyciel, kompetentny pracownik.

W powiecie kluczborskim funkcjonują cztery zespoły szkół, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Marii Konopnickiej w Kluczborku, Centrum Kształcenia Zawodowego w Kluczborku, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kluczborku, Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Kluczborku, Młodzieżowy Dom Kultury im. Stanisława Wyspiańskiego w Kluczborku- prowadzone przez Powiat Kluczborski oraz szkoły prowadzone przez inne organy.

W roku szkolnym 2019/2020 w szkołach ponadpodstawowych młodzieżowych, prowadzonych przez Powiat Kluczborski uczyło się łącznie 2135 osób w 78 oddziałach, z czego 1071 to uczniowie technikum, 319 - uczniowie szkół branżowych I stopnia.

4) Wnioski z diagnozy (*zidentyfikowane potrzeby i problemy oraz ich przyczyny*)

W ramach analizy zebranych danych wykazano:

mocne strony:

- kompetentna kadra zarządzająca
- dobrze funkcjonujący Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
- dobrze wyposażone pracownie ćwiczeń praktycznych
- aktywne pozyskiwanie środków zewnętrznych
- dobra współpraca z pracodawcami
- EM- Karta Starosty (Powiatowy program wyrównywania szans edukacyjnych)
- baza żywieniowa i noclegowa (uczniowie zamieszkujący poza powiatem kluczborskim, mają możliwość skorzystania, co na pewno ma wpływ przy wyborze szkoły i kierunku kształcenia)
- szeroka oferta kształcenia w szkołach ponadpodstawowych

słabe strony:

- słabo rozwinięta, niezmodernizowana baza sportowa
- współpraca między placówkami
- współpraca na linii JST – placówki
- brak chęci nauczycieli do przekwalifikowania się
- ograniczenia wynikające z Programu Naprawczego

- niska zdawalność egzaminów zawodowych w niektórych kierunkach kształcenia
- rezygnacja z nauki uczniów branżowych szkół I stopnia po osiągnięciu pełnoletności
- oferta kształcenia (dla niektórych uczniów mało atrakcyjna)

szanse:

- otwartość i zainteresowanie samorządu rozwiązywaniem problemów oświaty,
- możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na szkolenia kadry pedagogicznej oraz doposażanie pracowni kształcenia ogólnego i kształcenia zawodowego wraz ze zmieniającym się rynkiem pracy,
- poprawa bazy edukacyjnej placówek poprzez sukcesywne dokonywanie w nich remontów,
- napływ uczniów z zagranicy oraz z sąsiednich powiatów,
- współpraca z pracodawcami.

zagrożenia:

- zmniejszające się (relatywnie) nakłady finansowe na oświatę w postaci subwencji oświatowej,
- spadek liczby urodzeń, a tym samym zmniejszająca się liczba uczniów w szkołach,
- odpływ uczniów do szkół poza powiat,
- niedostosowanie podstawy programowej do faktycznych umiejętności potrzebnych do pracy,
- brak zainteresowania współpracą ze strony pracodawców (kiedy nie wszyscy pracodawcy, wszystkich zawodów, będą zainteresowani współpracą,
- brak dostępnej na rynku pracy wykwalifikowanej kadry pedagogicznej.

5) Metody wykorzystane w diagnozie

1. Analiza SWOT szkół prowadzonych przez Powiat Kluczborski.
2. Analiza danych zastanych w arkuszach organizacyjnych szkół, raportach Systemu Informacji Oświatowej, analiza opracowań własnych wykonanych przez Wydział Edukacji i Sportu Starostwa Powiatowego w Kluczborku. Wykorzystano także dane statystyczne GUS.
3. Spotkania z dyrektorami szkół i placówek oświatowych Powiatu Kluczborskiego.
4. Ankieta przeprowadzona wśród uczniów, nauczycieli, dyrektorów, pracodawców i radnych Rady Powiatu w Kluczborku.

6) Wnioski ze spotkania dialogowego

1.1 W dniu 9 września 2020 r. w Starostwie Powiatowym w Kluczborku odbyło się spotkanie z dyrektorami szkół i placówek oświatowych powiatu kluczborskiego, poświęcone rozwojowi szkół i kompetencji kluczowych uczniów w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Powiat Kluczborski.

1.2 Celem spotkania było zebranie opinii na temat kształcenia zawodowego, o roli i miejscu edukacji oraz oczekiwań wobec lokalnych placówek oświatowych, podmiotów, które są lub mogą być zainteresowane efektami działań instytucji oświatowych. Uzgodniono, iż przeprowadzona zostanie debata społeczna, podczas której to uczestnicy będą mogli się wypowiedzieć co do systemu kluczborskiej oświaty.

1.3 Postawione zostały 4 kluczowe pytania:

- ❖ Pytanie nr 1: Z czego jestem zadowolony w kluczborskim systemie oświaty w zakresie szkolnictwa zawodowego?
- ❖ Pytanie nr 2: W jakim zakresie oferta kształcenia zawodowego w powiecie kluczborskim jest dostosowana do potrzeb rynku pracy?
- ❖ Pytanie nr 3: Jakie widzisz potrzeby w zakresie kształcenia zawodowego w powiecie kluczborskim?
- ❖ Pytanie nr 4: Co możemy zrobić, żeby udoskonalić kształcenie zawodowe w powiecie kluczborskim?

1.4 Na pytania te, docelowo w formie ankiet przesłanych drogą elektroniczną, odpowiadali uczniowie, nauczyciele, dyrektorzy szkół.

1.5 Pytanie nr 1:

- szkolnictwo zawodowe dysponuje dobrą bazą do zajęć teoretycznych i praktycznych
- dobra współpraca między szkołą a zakładami pracy – pracodawcami (m.in. patronaty pracodawców)
- udział szkół w projektach unijnych i praktykach zagranicznych
- możliwość kształcenia nauczycieli przedmiotów zawodowych – studia podyplomowe, kursy, szkolenia, staże u pracodawców
- różnorodność kierunków kształcenia,
- wsparcie merytoryczne nauczycieli
- dobrze przygotowana kadra pedagogiczna
- system nagród i stypendiów za szczególne osiągnięcia oraz udział w konkursach

1.6 Pytanie nr 2:

- szeroka gama zawodów, w których kształcą się młodzież z pewnością zaspokaja potrzeby rynku pracy Powiatu Kluczborskiego
- kształcenie zawodowe uczniów na poziomie branżowym i średnim, dające możliwość pracodawcy zatrudnienie pracowników z doświadczeniem praktycznym o różnych poziomach edukacyjnych w zależności od potrzeb
- zbyt mało dostosowana do potrzeb społeczności lokalnej i lokalnych firm
- nie uwzględnia zapotrzebowania rynku pracy
- przy długim okresie kształcenia (np. technikum) zapotrzebowanie na pracownika w danym zawodzie może się zdezaktualizować

1.7 Pytanie nr 3:

- wyposażenie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt komputerowy, multimedialny, maszynowy nadążający za rozwojem współczesnej techniki
- należy pozyskać nauczycieli przedmiotów zawodowych

- możliwość uzyskiwania przez uczniów certyfikatów i uprawnień, które zwiększą szanse zatrudnienia przyszłego absolwenta
- zwiększenie udziału kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych dla osób dorosłych w zawodach danej branży nie tylko dla kierunków, w których kształci szkoła
- wprowadzenie do kształcenia zawodów pomocniczych dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, wspieranie takich osób po skończeniu szkoły, aby podjęły się pracy w wyuczonym zawodzie
- wprowadzenie preferencyjnych warunków dla pracodawców, którzy przyjmują uczniów na naukę zawodów (np. obniżenie podatków)
- dotowanie pracodawców, którzy kształcą uczniów w zawodach deficytowych (wg. prognoz GUS)
- organizacja bezpłatnych kursów zawodowych dla uczniów zarówno przez szkołę jak i przez pracodawcę
- wsparcie dla uczniów dotyczące dalszego kształcenia, wyboru kierunków studiów gwarantującego zatrudnienie
- należy postawić głównie na praktykę
- lepsze finansowanie szkół w zakresie kształcenia zawodowego
- *potrzeba większej elastyczności materiału w zakresie nowoczesnych technologii - za mało mowy o nowoczesnych rozwiązaniach i pomysłach na nie,*
- dać uczniom możliwość zdobywania dodatkowych ocen, ale nie przez kolejne porcje materiału do nauczenia na pamięć a za myślenie i umiejętność samodzielnego znalezienia zastosowania wiedzy poznanej na lekcji
- organizacji kursów zawodowych dla opiekunów praktyk

1.8 Pytanie nr 4:

- zwiększyć współpracę z Cechem Rzemiosł, Izbą Rzemieślniczą i firmami działającymi w powiecie kluczborskim w celu nawiązania współpracy w realizacji procesów kształcenia w zawodach z wykorzystaniem możliwości sprzętowych, maszynowych, technologicznych pracodawców
- mobilizowanie szkół w celu wprowadzania innowacji, a także eksperymentów pedagogicznych w zakresie kształcenia w zawodach rynkowych w porozumieniu z potrzebami zakładów pracy nie tylko na terenie powiatu, ale i w szerszym obszarze działań całego województwa i kraju
- wprowadzanie kształcenia dualnego – staż uczniowski oraz możliwości zaliczenia praktyki i zajęć praktycznych w szkole, jeżeli uczeń pracuje u pracodawcy w dniach wolnych od nauki
- inwestycja w staże dla uczniów z niepełnosprawnościami, pozwoli to pracodawcy poznać pracę takich uczniów i zapobiec ich wykluczeniu z rynku pracy
- otwarcie nowych kierunków kształcenia jako 1/2 klasy w każdym zawodzie (lokalny rynek pracy zatrudnia rocznie 10-15 pracowników w danym zawodzie) Najpierw potrzeba pozyskać kadrę kształcenia zawodowego i firmy patronackie dla tych zawodów w powiecie
- zacieśnić współpracę między szkołami
- dofinansowywać doksztalcenie nauczycieli
- środki na pracownie, pomoce dydaktyczne
- ciekawe praktyki do odbywania w kraju lub poza nim
- więcej lekcji praktycznych
- zdiagnozowanie potrzeb rynku pracy pod kątem przyszłych inwestycji w powiecie kluczborskim
- wyposażenie szkół (projektory, laptopy, pomoce dydaktyczne)
- dodatkowa możliwość uzyskania uprawnień na np. wózki widłowe, spawanie gazowe czy elektryczne, obsługa specjalistycznego oprogramowania itp.
- wsparcie finansowe obecnych kierunków i ich rozwój

- przyciąganie specjalistów
- finansować zajęcia pozalekcyjne w szkołach
- darmowe szkolenia i kursy językowe
- zwiększyć wynagrodzenia podstawowe pracowników i praktykantów
- organizowanie większej ilości spotkań z przedsiębiorcami
- poświęcanie więcej czasu uczniom słabszym
- należy ulepszyć dojazd do szkół (więcej autobusów)
- należy zadbać, aby przyszli uczniowie szkół zawodowych różnego typu pozostawali w powiecie kluczborskim i nie wybierali szkół spoza regionu

7) Priorytety polityki oświatowej JST

Rozwój jakości kształcenia zawodowego w szkołach prowadzonych przez Powiat Kluczborski, poprzez rozwój współpracy szkół i organu prowadzącego z pracodawcami przede wszystkim lokalnego rynku pracy, dostosowywanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy, ciągłe doposażanie i modernizowanie bazy lokalowej szkół oraz doskonalenie i podnoszenie kwalifikacji przez nauczycieli

8) Cele strategiczne (główne), cele operacyjne (szczegółowe)

cel strategiczny:

1. rozwijanie kompetencji kadry pedagogicznej
2. podniesienie jakości kształcenia zawodowego

cele operacyjne:

1. Wdrożenie doskonalenia zawodowego nauczycieli w formie procesowego wspomagania
 - a) do czerwca 2022 r. co najmniej dwie z czterech szkół, dla których organem prowadzącym jest powiat kluczborski (Technikum Nr 1, Technikum Nr 2, Technikum Nr 3 i Branżowa Szkoła I st. Nr 2), zostaną objęte kompleksowym wspomaganie w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych szkolnictwa zawodowego
 - b) W okresie 3 lat wdrożymy projekty edukacyjne ze środków Unii Europejskiej w zakresie kształcenia kompetencji kluczowych u uczniów (m.ni. w zakresie zagranicznych praktyk zawodowych uczniów i nauczycieli)
 - c) Intensyfikowanie działań w celu pozyskania środków zewnętrznych.
 - d) W okresie 3 lat 2 nauczycieli kształcenia zawodowego podniesie swoje kwalifikacje zawodowe w zakresie nauczania przedmiotów zawodowych.
2. podniesienie jakości kształcenia zawodowego
 - a) W okresie 2 lat doposażymy pracownie specjalistyczne do kształcenia w nowych kierunkach oraz pracownie komputerowe do przeprowadzania egzaminów zawodowych.
 - b) W okresie 4 lat wdrożymy 2 projekty edukacyjne ze środków Unii Europejskiej w zakresie kształcenia zawodowego (projekty obejmują staże, praktyki zawodowe, m.in. zagraniczne, wyjazdy na uczelnie wyższe).

9) Określenie wskaźników celów (wyrażony liczbowo, procentowo)

Wdrożenie w 3 szkołach ponadpodstawowych prowadzących kształcenie zawodowe doskonalenia zawodowego nauczycieli w formie procesowego wspomaganie

10) Zaplanowanie zadania i działania (sposób realizacji, osoba odpowiedzialna, terminy) wykorzystanie istniejących zasobów kadrowych, organizacyjnych i strukturalnych

Załącznik nr 1

11) Finansowanie poszczególnych zadań

Załącznik nr 1

12) Harmonogram wdrażania planu

Załącznik nr 1

13) Sposób upowszechniania informacji na temat planu i jego realizacji

Strony internetowe: powiatu kluczborskiego, szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez powiat kluczborski oraz portale społecznościowe i spotkania dialogowe

14) Metody i harmonogram monitorowania realizacji

Załącznik nr 1

15) Kryteria oceny sukcesu: (poziom zadowolenia z realizacji wskaźników)

70% nauczycieli objętych doskonaleniem pod kątem kształcenia zawodowego podniesie swoje kwalifikacje

16) Zidentyfikowane ryzyka realizacji (zewnętrzne i wewnętrzne) i ich minimalizowanie

- brak zaangażowania dyrektorów i nauczycieli;
- zły przepływ informacji na szczeblu jst- dyrektor- nauczyciel
- zbyt mały budżet jst, bądź brak możliwości pozyskania środków zewnętrznych na założone zadanie
- zmiany w samorządach
- sytuacja epidemiologiczna (konieczność pracy zdalnej, m.in. na platformach, może powodować niechęć do współpracy)

Aby zminimalizować ryzyka przeprowadzane będą rozmowy z dyrektorami motywujące oraz informujące o korzyściach dla szkoły i kluczborskiej oświaty płynących z doskonalenia nauczycieli. W przypadku zmiany osób decyzyjnych przekazywana będzie rzetelna informacja o planowanych zawodach i konieczności doskonalenia nauczycieli. W budżecie wyodrębnią się środki na założone zadania stanowiące 0,8% planowanych wynagrodzeń nauczycieli

17) Włączanie różnych interesariuszy na każdym etapie realizacji planu (formy włączania, włączanie interesariusze)

- Starosta jako przedstawiciel najwyższego kierownictwa, osoba decyzyjna.
- Dyrektorzy szkół powiatowych – zaangażowanie dyrektorów do projektu – zobowiązanie do realizacji zadań z zakresu prac związanych z wdrożeniem procesowego wspomaganie (dokonanie diagnozy, organizacja spotkań dialogowych, udział w szkoleniach, organizacja i przeszkolenie podległych nauczycieli, opracowanie zapotrzebowania na sprzęt i środki dydaktyczne, wypracowanie nowego modelu realizacji praktyk zawodowych).
- Dyrektorzy i nauczyciele szkół różnego szczebla – organizacja spotkań, konferencji metodycznych celem wymiany doświadczeń w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych, m.in. pod kątem kształcenia zawodowego – ciągłość i ujednoczenie form, metod oraz korelacja treści w nauczaniu na różnych poziomach edukacyjnych.
- Uczniowie i ich rodzice/opiekunowie prawni – przekazywanie informacji zwrotnej na temat jakości kształcenia oraz motywacja grona pedagogicznego i dyrekcji do systematycznego rozwoju (udział w spotkaniach dialogowych, konsultacjach).

- Pracodawcy – zaproszenie do aktywnego udziału w zaplanowanych formach działania, doradztwo (udział w spotkaniach dialogowych, konsultacjach), organizacja praktyk, udział w spotkaniach z młodzieżą.
- Radni w tym członkowie komisji oświaty – zaproszenie do udziału w debacie, wypełnia ankiety, podzielenie się spostrzeżeniami.

Lesław Czerny

POWIAT KLUCZBORSKI
46-200 Kluczbork
ul. Katowicka 1
NIP 751-165-78-74

Anna Motuszkowa-Tamara

Joanna Kuczyńska

Anna Kuczyńska

